

Darba lapas autore: Santa Kadiķe, Laurenču sākumskola

Darba lapa paredzēta: 9. klasei.

Darba lapas nosaukums: Valoda un domāšana. Atbildes.

Darba lapa. Atbildes.

Valoda un domāšana

1. uzdevums. Svītriņas vietā ieraksti vajadzīgo burtu!

1. Atglauzdama pār pieri noslīdējušo matu šķipsnu, meitene saprata – abpusēja piekāpšanās šobrīd ir izdevīga.
2. Albumā bija sens ieraksts: “Izgaidams no atmiņas, mirklis sevi ir piepildījis.”
3. Jaukdams un plēsdams uz galda kaudzē samestās lapas, viņš meklēja pazudušo vēstuli, cerot, ka to nav paņēmis svešais ciemiņš.
4. Ja lūsti tu, lai līdzī lūst mana dvēsele.
5. Aizvēris bibliotēkas durvis, es straujiem lēcieniem tuvojos mērķim.

2. uzdevums. Izvēles situācijā nosvītro nepareizo vārdu! Svītriņas vietā ieraksti vajadzīgo burtu!

1. Viņš bija *aizsnaudies/aisnaudies* turpat tirgus laukuma vidū, kur pamazām atkal sākās rosība.
2. Taču *sarūgtinājumā/sarūktinājumā* viņa sirds līksmi/līgsmi iepukstējās.
3. Vakar vakarā viņš bija nolēmis, ka kļūs vēl lielāks dēkainis nekā *apbrīnotie/abrīnotie* grāmatu varoņi.
4. Tirgotāji slēja *augšā/aukšā* savas bodītes, un viņš palīdzēja saldumu pārdevējam, kas savā nodabā *smaidīja/smaidīja* – laimīgs un *droš/drošs* par savu dzīvi, gatavs uzsākt *ik dienas/ikdienas darbus*.
5. Piespraudis pie durvīm zīmīti, viņš kopā ar ganu devās uz mazu *kafeinīcu/kafejnīcu* turpat netālu.
6. Pārdevējs teica: “Pirms tavas ierašanās bieži domāju, vai *neesmu/nēsmu* velti *isšķiedis/izšķiedis* laiku, *palikdams/paligdams*, kamēr mani draugi devās uz jaunām vietām un vai nu izputēja, vai sāka dzīvot labāk.”

3. uzdevums. Saliec tekstā pieturzīmes un ieraksti trūkstošos burtus!

1. Tērvete, būdama viena no skaistākajām Latvijas vietām, gan pavasarī, vasarā, rudenī un ziemā, savus apmeklētājus vienmēr gaida interesanta un aizraujoša.
2. Šeit daba, vēsture un literatūra, esot cieši kopā, cita citu papildina.
3. Tērvetes meža ainavu parks daudz spēj atklāt, bagātīgi atdodams savas estētiskās vērtības, mūsu garīgajai labklājībai.

Darba lapas autore: Santa Kadiķe, Laurenču sākumskola

Darba lapa paredzēta: 9. klasei.

Darba lapas nosaukums: Valoda un domāšana. Atbildes.

4. Tā mēs ieraugām un mācāmies izprast ne tikai dabas varenību un skaistumu, bet uz šī fona izzinām arī vēstures kultūras pieminekļus, dziļāk iepazīstīm un sākam izprast Zemgales senvēsturi, vēl vairāk iemīlam dzimto zemi.

22. *uzdevums*. Izraksti izceltos vārdus atbilstoši tabulas prasībām, nosaki gramatiskās kategorijas katrai vārdšķirai!

		Patstāvīgi vārdi	
Lokāmi	Deklinējami vārdi	Lietvārds	<i>gadalaikiem – vīr.dz., dsk., dat.</i> <i>lapas – siev.dz., dsk., nom.</i> <i>krāsu – siev.dz., dsk., ģen.</i> <i>domāšana – siev.dz., vsk., nom.</i> <i>ikdienas – siev.dz., vsk., ģen.</i> <i>lietus – vīr.dz., vsk., ģen.</i>
		Īpašības vārds	<i>zaļākas – siev.dz., dsk., nom., nenot. gal., pārākā pak.</i> <i>svaigāks – vīr.dz., vsk., nom., nenot. gal., pārākā pak.</i> <i>sīku – vīr.dz., dsk., ģen., nenot. gal., pamata pak.</i>
		Skaitļa vārds	<i>četriem – vīr.dz., dsk., dat.</i> <i>septiņu – siev.dz., dsk., ģen.</i> <i>vienu – vīr.dz., vsk., akuz.</i>
		Vietniekvārds	<i>katrā – vīr.dz., vsk., lok.</i> <i>kaut kas – vīr.dz., vsk., nom.</i> <i>savas – siev.dz., vsk., ģen.</i> <i>pats – vīr.dz., vsk., nom.</i>
	Konjugējami vārdi	Darbības vārds	<i>izbaudīt – nenoteiksme</i> <i>izdarītu – darāmā k., vēlējuma izt., vienk. tag.</i> <i>jāmaina – darāmā k., vajadzības izt., vienk. tag.</i> <i>nāksies – darāmā k., īstenības izt., vienk. nāk.</i> <i>nenolaiž – darāmā k., īstenības izt., vienk. tag., vsk., 3. pers.</i>
Nelokāmi	Apstākļa vārds	<i>atpakaļ bieži</i>	
	Palīgvārdi		
	Saiklis	<i>Bet gan – gan jo</i>	
	Prievārds	<i>uz no par</i>	
	Partikula	<i>arī vai tikai jā</i>	
	Izsaukmes vārds		
Izsaukmes vārds	<i>skat re</i>		

Darba lapas autore: Santa Kadiķe, Laurenču sākumskola

Darba lapa paredzēta: 9. klasei.

Darba lapas nosaukums: Valoda un domāšana. Atbildes.

23. uzdevums. Saliec tekstā pieturzīmes! Ieraksti A. tabulā, starp kurām teikuma daļām ir sakārtojuma, starp kurām – pakārtojuma sakars! Izraksti B. tabulā no 1. un 2. teikuma trīs vārdvirknes un trīs vārdkopas!

1. Reizē ir kaislība un riebums pret dzīvi, tad seko īss apskaidrības mirklis. 2. Tālāk tu celies un ej, ieej darbībā, dedzinot dzīvi, sadedzinot laiku. 3. Pēc tam atkal mirklis, kad pārej no darbības uz dziļu nekustību, kad esi tikai vērojums, domas. 4. Kas no tiem ir īstākā dzīve, (var arī domuzīmi) nezinu. 5. Varbūt ritms, kādā mijas šie divi stāvokļi. 6. Un ilgas un ēšana, citu cilvēku vērojums, saule caur logu, mušu sīkšana, mirklīgs ļaunums uz visiem. 7. Tad atkal nāk mīlestība līdz asarām, domas par kādu atsevišķu likteni, kas risinās acu priekšā. 8. Atnāk arī atmiņas, kuras vēlies atsaukt pie sevis gandrīz miesiskas, bet, tā kā tām trūkst miesas, tās nostājas acu priekšā un ir žēlojamas kā cilvēks, kurš grib mīlēt, bet nevar.